ה א מיי׳ פ״ב מל׳ מהואות

א נויי פיבינור נוק הלכה ה סמג עשין ה וש"ע יו"ד סיי

סעיף ד: סעיף ד: ל ב (מיי׳ פי״ט מהל׳ שבת

הלי"ד) טוש"ע א"ח סי

שג סעיף טו: ד ג מיי פר"ט מהלי שבת הלכה יו"ד קמג לאוין סה טור וש"ט אח סר שג

:סעיף

ד מיי׳ שם הלכה ז טוש״ע

שם סעיף ג: שם סעיף ג: ש ה מיי פ"י מהלי כלאים הלכה כ סמג לאיון רפג

טור וש"ע י"ד סי׳ שא סעיף

:7 ר מיני מיינ מהלי מוחאם

נרעת הלכה א:

הכא בקטלא עסקינן °דאשה חונקת את

עצמה דניחא לה שתראה כבעלת בשר: ר'

יהודה אומר של צמר ושל שער אין חוצצין

מפני שהמים באין בהן: אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי יהודה

בחומי שער א"ל אביי הלכה מכלל דפליגי

וכי תימא אי לאו דשמעינן מתנא קמא

דאיירי בחומי שער איהו נמי לא הוה מיירי

ודילמא כשם קאמר להו כי היכי דמודיתו

לי בחומי שער אודו לי נמי בחומי צמר

יאיתמר אמר רב נחמן אמר שמואל אמודים י

חכמים לרבי יהודה בחומי שער תניא נמי

הכי חומי צמר חוצצין חומי שער אין חוצצין

ר' יהודה אומר של צמר ושל שער אין חוצצין

אמר רב נחמן בר יצחק מתניתין נמי דיקא

ידקתני יוצאה אשה בחומי שער בין משלה בין •

משל חברתה מני אילימא רבי יהודה אפילו

חומי צמר נמי אלא לאו רבנו היא וש"מ

בחוםי שער לא פליגי ש"מ: לא במומפת:

מאי מומפת א"ר יוסף חומרתא דקמיפתא א"ל

אביי יתהוי כקמיע מומחה ותשתרי אלא אמר

רב יהודה משמיה דאביי ייאפוזיינו תניא

נמי הכי יוצאה אשה בסבכה המוזהבת

וכמומפת וכסרכימין הקבועין כה איזו מומפת

ואיזו סרביטין א"ר אבהו טוטפת המוספת לה

מאזן לאזן סרביטין המגיעין לה עד לחייה

אמר רב הונא עניות עושין אותן של מיני

צבעונין עשירות עושין אותן של כסף ושל

זהב: ולא בכבול: אמר רבי ינאי כבול זה

איני יודע מהו אי כבלא דעבדא תגן אבל

כיפה של צמר שפיר דמי או דילמא כיפה

של צמר תנן וכ"ש כבלא דעבדא ∘אמר רבי

אבהו מסתברא כמ"ד יכיפה של צמר תגן

ותניא נמי הכי יוצאה אשה בכבול ובאיסטמא

לחצר ר"ש בן אלעזר אומר יאף בכבול לרה"ר

כלל • אמר רשב"א כל שהוא למטה מן השבכה

יוצאיז בו כל שהוא למעלה מן השבכה אין

ה) [לקמן קו: וש"נ], ב) ס"ה
 אלה מודיי אתמר אמר רב
 יוסף אמר ר"י אמר שמואל.

יוטף מתנו לי מתנו עלומת, ג) לקמן סד:, ד) פיי פיץ [וצערוך ערך אב פיי אב זיינא], ד) ס"א איממר רב

ויינחן, הי ט ע ע על מנה מגן אמר כיפה של למר מגן ושמואל אמר כבלא דעבדא מגן

ושמוחנ חמר כבנח דעבדה חגן אבל כיפה של למר שפיר דמי, 1) בכבול אף לרה"ר כל"ל, 1) [מוספ' פ"ה], א) [לקמן

ם.ז. ע) בס"ח: וכסומה.

בקטלה עסקינן. בגד חשוב לחלות בצוחרה כנגד לבה שלח יפול מה שהיא אוכלת על בגדיה ויש לו מקום שנלים כעין שעושים למכנסים ותוחב בו רלועה רחבה ומוללתו סביב הרלועה שהבגד רחב הרבה וקושרת הרלועה סביב לוארה וחונקת עלמה בחוזק כדי שתהא בשרה

בולטת ותראה בעלת בשר ומתוך שהרלועה חלקה ורחבה אינה מזיקתה: מכלל דפליגי. בתמיה והא ת"ק לא איירי בשערה. שמע מינה בשער מודה דלא מיהדק על גבי שער: דילמה. האי דאדכר שער: כשם החמר להו. כשם שחתם מודים לי בחוטי שער אודו לי בחוטי למר (א): חומרתה דקטיפתה. קשר שעושין לרפוחות קיטוף עין רע שלח תשלוט: ותיהוי כקמיע מומחה. דקתני מתניים ולא בקמיע בזמן שאינו מן המומחה הא מומחה שפיר דמי: **אפוזייני.** פרונטי"ל של זהב: שבכה. קופיי"ה דאי שלפא ליה מיגליא ראשה: המהפת. את הפדחת מאון לאון: המגיעים עד לחייה. על רחשה כורכתו ותולה לה על לחייה מכאן ומכאן: אי ככלא דעבדה מנן. חותם שעושין לעבד בכסותו לסימן הוכחה שהוא עבד ובההוא קתני מתני׳ דשפחה לא תלא בו: אבל כיפה של למר. ככובע שתחת השבכה דמקרי נמי כבול ומתקשטת בו: שפיר דמי. דכיון דמיגליא שערה לא שלפא ומחויא: או דילמא כיפה תכן. דלא תלא דחיישינן דילמא שלפא ומחויא מתחת השבכה ואינה מגלה וכל שכן כבלא דעבדה: בכבול ובחסטמה. לקמיה מפרש מאי אסטמא ומדקתני כל שהוא למטה מן השבכה ש"מ כיפה תנן: כליה פרוחי. מלנפת קטנה לחחר קישוריה שקולעת ראשה וכסתה" יש שערות קטנות שיולאין חוץ לקישוריה והן נקרחין פרוחי על שמפריחין ויולאין לחוץ ואוגדתן לתחת קישוריה ע"י מלנפת קלרה: כליא. מונעת אותן שערות מלנחת: חין בה משום כלחים. שעשויה כמין לבד שקורין פולטר"ח ואינה טוויה: ואינה מטמאה בנגעים. מהאי טעמא גופיה דגבי נגעים כתיב נמי בגדי ויליף מכלאים שוע וטווי:

יוצאין בו מאי איסטמא א"ר אבהו ביזיוני מאי ביזיוני אמר אביי אמר רב כליא פרוחי ת"ר יוג' דברים נאמרו באיסממא האין בה משום כלאים יואינה מממאה בנגעים ואין יוצאין בה לרה"ר משום ר"ש אמרו אף

כלאים כדאמר בפרק קמא דביצה (דף טו. ושם) א״ר הונא בריה דרב יהושע האי נמטא גמדא דנרש שריא אע״ג דשאר לבדים אסורין האי שריא לפי שהיא קשה וכן משמע ביומא פרק בא לו (דף סט.) רב אשי אמר בגדי כהונה קשין הן ולכך שרי להליע מחתיהם כי הא דאמר רב הונא בריה דרב יהושע האי נמטא גמדא דנרש שריא וקשה לר״ת ™דאמרינן בפ״ק דערכין (דף ג:) הכל חייבים בלילית כהנים לוים וישראלים ופריך פשיטא ומשני כהנים אילטריך ליה סד״א הואיל™ ואישתרי כלאים לגבייהו כו׳ לא ליחייבי והשתא היכי אישתרי להו והא הן וכה"ג לישראל נמי שרי ואומר ר"מ דדבר שהוא שוע טווי ונוז [ובדרך מלבוש והעלאה] דאסור מן המורה אין חילוק בין רך לקשה דבכל ענין אסור מן המורה אבל בכלאים דרבנן כגון לבדים שאינס^{יה} אלא שוע^{יט} שרי בקשין אפילו ללבוש כיון דאין בהו כלאים אלא מדרבנן ובגדי כהונה נמי^כ כיון דשרי מדאורייתא ⁶להליע תחתיהן כא כדתניא לא יעלה עליך אבל אתה מותר להליעו תחתיך אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן כו^{י⊂ב} שרי אפילו מדרבנן כיון דקשין הן דבקשין לא גזרו רבנן כלל ובדבר רך נמי היכא דלא שכיח כריכה מותר להציעו תחתיך כגון מרדעת החמור וכרים וכסתות ומילי אחריני דחשיב במס' כלאים כן ועל אותן קוטש פורפונטש ™ השיב ר' יצחק שאם יש בתוכן בלאי בגדים של צמר ושל פשתן ונתחב בהן המחט שתי תפירות כה דאסורין בהעלאה אפילו חוט התפירה של קנבוס או של משי שלא התירו כרים וכסתותכו אלא בהצעה אבל בהעלאה לא אבל אם אין בתוכן רק גיזי למר יכול להיות דמותר אף בהעלאה שאין חוט התפירה מחברן לבגד כלל אלא שמחבר ומקרב שני הבגדים של פשתן שהן כסוי הקוטש משני לדדין ומתוך כך מתהדק הלמר שבינמים□ ואין זה חיבור כחיבור אריג או תפירה או קשירת חבלים דבמה בהמה: **ואיבה** משמאה בנגעים. קשה לר״י מאי איריא בנגעים אפי׳ במת ושרץ לא מטמא דבעינן טווי ואריג כדאמר לקמן (דף פד.) ואומר ר"י דמטמא במת ושרצים מק"ו דפכין קטנים שטהורין בזב וטמאים במת ושרן איסטמא שטמא בזב דשייך בה מדרס כמו בכפה דאמר (כלים פרק כ״ח משנה ה) כפה בח שנחנתו לס״ח טהור מן המדרס אינו דין שיטמא במת ושרץ ובערוךב" פי׳ איסטמא^ל חחיכה של בגד מוחהב וקבועין בה אבנים טובות ומרגליות ולפ״ז ניחא דמטמא במת ושרלים כשאר תכשיט אבל בנגעים לא שאין הבגד עיקר כ״א הזהב ואבנים טובות ומהאי טעמא נמי אין בה משום כלאים:

הנשים בצאריהן משום על. למי אין כה משום כלאים: רעה, ונדחו דבריו. והאמר והיא נדחו דבריו. אבזייני, כלומר אב שיש בו מינין הרבה, כי מינין תרגום [זני] דכתיב (דניאל ג) זני זמרא, פירוש כל מיני זמר והיא נקראת טוטפת מפני שנותנת למעלה מן המצח במקום הטוטפת, כדתניא יוצאה אשה בסבבה המוזהבת ובטוטפת ובסרביטין, ואוקמה ר' אבהו טוטפת המוקפת מאוזן לאוזן, סרביטין המגיעין לה עד לחייה. ולא בכבול. אוקמה ר' אבהו כיפה של צמר, דתניא יוצאה אשה טוספה המהקפת מאדון לאחן, סרביטין המגיעין לה עד לחייה. ולא בכבול. אוקמה די אבהו כיפה של צמר, דתניא יוצאה אשה. בכבול ובאיצטמא לחצר, רי שמעון בן אלעזר אומר בכבול אף להד"ר כו'. דייקינון דכבול דומיא דאיצטמא מה איצטמא כיפה אף סבול כיפה, וכדגרסינן (חוליין קלה) כיפה של צמר היה מונח בראש כ"א ועליה דציין שנאמר ושמת אותו על פתיל תכלת, והן חוטין גדילין מעשה עבות רחבין כשתים ושלש אצבעות כגון אבנט. ולית הילכתא כשמואל דאמר כבלא דעבדא, דאין עושין בדבר של תורה להקל מספקא, אלא הכבול שאסרה משנתנו היא כיפה של צמר, וכ"ש כבלא דעבדא שאסור. איצטמא היא ביזני, כלומר חוטין הרבה ממיני צבעונין ותולין אותן בפני הכלה שלא יצערוה הזבובין, שמתביישת להסיר הזבובין מעליה, ותולין זה בפניה, ונקראת כליא (דיבי) [דיבדי] והיא כגון אותה ששנינו [מדות פ״ד מ״ו) אמה כולה עורב, לפי שבמקדש [הראשון] שהיתה

הבא בקשלא עסקינן. תיתה דמשמע דקטלא טעמא משום חלילה וא״כ אמאי תני (כ) במתניתין בסיפאא בהדי חוטי למר ברישא הוה ליה למיתנייה ואומר רשב"א דקטלא נמי דבר של נוי הוא ויש לחוש דילמא שליף ומחויא ומיירי מתני׳ ברפוי דליכא חלילה ולכך

> אלא באשה וא"ת אמאי לא תני נמי ברישה פחה נכרית בהדי כבול דחין יונאין בה לרה"ר ויש לומר דמילתא דפשיטא היא דאסור לנאת בה לרה"ר דודאי משלפה משום דמחכו עלה וא"ת יאאי כבלא דעבדא תנן המאי שרי בחלר טפי משאר דברים אבל אי כיפה של למר תנן ניחא דשרי בחלר שלא תחגנה על בעלה כדמפרש עולא לקמן (דף סד:) וי"ל דכבלא דעבדה שרי כדי לעשות בו הורת רוח לרבו שאם היה כל היום בלא כבול אפילו בחלר בדבר מועט שיעשה העבד כנגד רבו סבור רבויב שדעתו

כיפה של למר היא"ג קשה לר"י דהא משמע הכא למ"ד כבלא דעבדא תנן שרי כיפה של למר אף לרה"ריד אין בה משום כלאים. פרש״י משום שאינה טווי וריב"א אומר דמשום הכי אין להתיר דהתנן 0 הלבדים אסורין מפני שהן שועין 10 אלא משום דאיסטמא דבר קשה הוא ובדבר קשה לא אסרו רבנן משום

אין לאוסרו אלא משום תכשיט אבל ברייתא דהכא איירי במיהדק דליכא למיחש דילמא שלפא שאינה מסירה לפיב שלא תראה בעלת בשר וא"ת ומאי דוחקיה לאוקמא ברייתא משום חלילה לוקמא ברפוי ומשום משלפא כמתני' וי"ל דברייתא משמע ליה דטעמא משום חלילה דומיא דרישא דהתני הבנות יולאות בחוטיו שבאזניהם דלא אינטריךג דליכא למיחש דילמא שלפא ומחוייא דפשיטא הוא דמאי נוי שייך בחוטין אלא אילטריך לאשמעינן דאין בו חלילה ואינה מסירתן בשעת טבילה וה״נ סיפא™ טעמא משום חלילה: תניא נמי הבי בו'. מדתני (ג) וסרביטין הקבועים בה ודרך לקבוע אפזיינו בסבכה אבל חומרתה לקטיפתה חין קובעין: אר כבלא דעברא תנן. מימה האי כבלא דעבדא תנן אמאי קתני טפי גביי אשהי וי״ל "דבעי למיתני בסיפא דמתנייט יולאה בכבול ובפאה נכרית לחצר' ופאה נכרית לא שייכא

ריטב"א. תנן. למרוד בו ואתי לידי קטטה ולקמן ס דפירש"י דבסיפא מודו כ"ע דכבול מינה לשמואל בכבול דרישא דעבדא, אלא נמי לשמואל דעבדא הוא

הגהות הב"ח

:13

(h) רש"י ד״ה כעס קאמר וכוי למר הק״ד ואח״כ מה״ד אלא מודים איתמר כוי ה״ג בספר הישן הק״ד ונ"ב שהות מ"ת: (ב) תום' ד"ה הכא וכו' אמאי תני לקטלא במתניתין: (ג) ד"ה תניא וכו' מדתני ובטוטפת וסרביטין:

מוסף תוספות

א. בתר דקתני ולא תטבול בין. ריטנ״ל. ב. שמתביישת. חוח׳ הרא״־ ב. שמתביישת. מוק׳
 הלח״ם. ג. למיתני. מוק׳
 הלח״ם. Т. דקתני ולא בחבקין שבצואריהן הוי.
 מוק׳ הלח״ם. ה. [ל]ר״ת ז״ל ותפשוט ליה דכיפה של צמר בנו וובן. 1. תכשיטי. ריטנ״א, ז. ולא תני לה גבי תכשיטי איש. ריטנ״א, ח. משום. תוס׳ הכח"ש. ט. שריותא דידיה בחצר בהדי פאה נכרית בחצו בחור פאה נכוית כדקתני (לקמן סד:). ריטנ״א, י. דליכא מידי דמשתרי בחצר אלא כבול ופאה נכרית. ליטנ״ל.
יא. דהא אמרינן לקמן
(סד:) כל דבר שאסרו
חכמים לצאת לרה״ר
אסור לצאת בחצר חוץ חכמים לצאת לדה"ר אסור לצאת בחצר חוץ מכבול ופאה נכרית וכו' אלמא כבול כיפה של אלמא כבול כיפה של צמר הוא [דהרי]. ליטנ״ל, יב. דמשום דלית ליה חותם הוא רואה עצמו בן חורין. לשנ״ל, יג. מדמפרש טעמיה בגמ׳ כדי שלא תתגנה על בעלה. רשכ"ח לקמן סד: "T וא"כ הו"ל למפרן מינה לשמואל למפרן מינה לשמואל ברמר בכבול דרישא בלא דעברא, אלא [ההיא] נמי כבלא יות ולדידיה לאו משום האי טעמא שרו ליה אלא משום קטטה. רעכ"ל לקמן סל: [ועיי״ם נתוס׳ רי״ל]. 10. אלמא אע״ג דלא הוי טווי ואריג אסירי מדרבנן. טורי ואריג אסירי מדרבנן.
מוס' ר"ד. ואילו הכא קתני
מוס' ר"ד. ואילו הכא קתני
אין בה משום כלאים
דמשמע דאפילו כלאים
דרבנן ליכא. ריעכ"ל.
דרבנן ליכא. מוס' הכל"ש.
דרבנו לדרב לא תלבש שעטנז גדילים תעשה לך מאן דלא אישתרי גביה כלאים מחייב במצות ציצית והני כהני הואיל. תוס׳ הרח״ש. יח. טוין. הגחות מרדכי סימן ת״ס. יט. בלבד, יש חילוק בין רך וקני הרא״ש. וקשה [ולכן]. מוס׳ ״ש. כ. אע״ג דבגדי כהונה כלאים דאורייתא הן. מי׳ הר״ן. בא. אפי׳ ברכין. מוס׳ הרמ״ט. בב. שמא תיכרך נימא על בשרו כדאיתא במסכת ביצה (יד.). ריטנ״ל. רג שמוחר להציעו חחחיו

משום הדצמה ליוא אלא מדרבנן ובתנהו דהתם לא שכיח בהו כריכה. נמצא פסקן של דברים, דקשין דאורייתא [שוע טווי ונוז], בהעלאה אסירי מדאורייתא ובהצעה שרו אפילו מדרבנן, וקשין דרבנן [שאינם שוע טווי ונוז]. בין בהצעה בין בהעלאה שרו אפילו מדרבנן. פי׳ הכ״ן, כ⊤. הן סדינין המחוברין יחד וביניהם צמר גפן או בלאי בגדים ומחוברין ע״י תפירות. מלדכי סימן שמ״ה, כה. צמרדכי פי א ק.ביו, וה סיבין המוחבין יחוד דבימה כם או בעם אב אבים ביוחודבין עד אותביהו. מוספ עמן עת אברה מחדכים פי שמייה הנותפס פי שמייה הנימקם: אם יש בתוכו בלאי בגדים של צמר ונתחב המחט בהן ובסרינין של פשטן שמצד חוץ ויש בהן בי תחיפות. עי מהכשיל ומהר״ם). כו. דלא שכיח בהו טובא כריכת נימא. מרדכי פינען שמייה. כו. ואם היותה נפתחה לא היתה הצמר נדבק לבגד מחמת תפירה זו. מרדכי פינען שמ״ה. כו⊓. וה״נ חזי (חולין קכט.) בכופת שאור שייחדה לישיבה טמאה מדרס. מתנ״ן, כו∪. [ערך אסטמא]. ל. מין תכשיט לא של כסף ולא של זהב הוא אלא. אוו זמוע הלי שנת סינען פ״ד אות ני. [וע״

הנהות מהרש"ם].

בפנה, וקראו כאי אריב בון אחוד שמה ניחוד מברק שני פחדו שמא אין קדושתו כקדושת ראשון, ושמא יפרחו העופות מולדות היה לבקדש שני פחדו שמא אין קדושתו כקדושת ראשון, ושמא יפרחו העופות מגו ויידי ביו אחוד שמא אין קדושתו כקדושת ראשון, ושמא יפרחו העופות מגו שומי בולדות היה היה לבקדש וואחה כולה על המונעת העורבים מאפרו באיצטמא, אין יוצאין בה לרה"ר לפי שאינה כלי וכמשאוי חשוב, ואין בה משום כלאים דלאו אריג הוא, ואינה מטמאה בנגעים שאי שאירות אושות אותן של כסף ושל זהב.
שתי וערב. [אמר] רב הונא טוטפת, עניות עושות של מיני צבעונין, עשירות עושות אותן של כסף ושל זהב.

ט.], של בט מו. יוכטומיג, י) [ויקרא יג], ל) [דף סד:], () [פ"ט מ"ט דכלאים], מ) להציע כלאים תחתיהן כצ"ל

גליון הש"ם גמ' ראשה חונקת את עצמה. ומזה הטעם נקרא קטלא. הרע"ב פי"א מ"ח דכלים: שם כלל אמר רבי

לעזי רש"י

פרונט"ל. נזר קישוט המונח על המצח. קויפ"א. שביס עשוי רשת. . פולטר"א [פילטר"א]. פולטור אן [פילטור א]. (מצע) לֶבֶד (עשוי מחומרים, שהם רק כבושים ביחד, ולא ארוגים).

מוסף רש"י

שקולעת נהן שערה (הקמן סד:). בין משלה. תלושין (שם). למטה מן השבכה. ומגניא בה שהשבכה נוי הוא לשעל ולקחו חה..

רב נמים נאוו

פרק ששי במה אשה תנו רבגן שלשה דברים נאמרו באיסטמא וכו'. לדברי תנא קמא אין בה משום עטרת חתנים, ולדברי ר׳ שמעון בן אלעזר אין . . בה משום עטרת כלות. הוא מחמת הטעם שאמרו גזרו על עטרות חתנים, בפולמוס של טיטוס גזרו על עטרות כלות. ובפ׳ בלילא מנלן דאסיר. אמר ליה מרבנן דתנן בפולמוס של אספסינוס קיסר גזרו של אספסינוס קיסר גזרו על עטרות חתנים ועל האירוס. אדהכי קם רב הונא לאיפנויי, אמר ליה רב חסדא קרא כתיב כה . אמר ה' הסר המצנפת, וכי מה מצופח אצל העמרה. בראש חתנים, נסתלקה מצנפת מראש כהן גדול תסתלק העטרה מראש כל . והו האלהים מדרבנן הוא דאסור.

רבינו חננאל

בקרטלא ומשום דאשה . חונקת עצמה כדי שתראה בעלת בשר. פירש רב יוסף טוטפת חומרתא דקטיפתא, יש מי שאומרים כי הוא ממיני מרגליות שתולות הנשים כצואריהז משום עיז